

1918 április hétfő Hen du 5. évfolyam
Evelten Papp

DEBRECZEN

Előfizetési ár az értékeléssel:
HELYSÉGI: Ngyedévre 4 korona Félévre 3 Eves szám ára 20 fill.
VIDEKI: Ngyedévre 4 K 50 f. Félévre 3 — 1. Eves szám ára 30 fill.

Ötvenedik évfolyam.
28-ik szám.
Vasárnap, 1918 április 14.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Bacsányi-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Pár napon belül

minden bizonnyal a harmadik békeszerződés fog aláírásra kerülni és publikáltat: az ukrán és orosz békeszerződést a Romániával kötött béke fogja követni.

A hosszú háboru által okozott mai inséges élelmezési viszonyok között a békeszerződések gazdasági vonatkozásai közül momentán az emelkedik ki legjelentősebben, hogy különösen Ukrániából és Romániából a legközelebbi időben nagymennyiségű élelmiszereket és élőállatokat fogunk kapni.

Ezenfelül Románia jövő évi terméséből is nagy részt sikerült biztosítanunk, aminek azért van nagy jelentősége, mert még ha véget is érne a háboru hamarosan, a tengerentúli behozatalra a hajótérnek rendkívüli nagy megcsökkenése következtében nem lehet számítani.

A román békeszerződésben a dunai forgalom biztosítása bir különös jelentőséggel; arról azonban eddigelé nincsen tudomásunk, hogy a Magyarország szempontjából is olyan fontos román vasúti csatlakozások ügye hogyan oldatott meg.

Hivatalos közlések szerint két milliárd koronát fogunk a háboru után vasúti beruházásokra és folyó szabályozásokra fordítani. Vasúti politikánknak azonban minden egyéb mellett halaszthatlan, eminens érdeke, hogy Romániával mindazok a csatlakozások biztosítottassanak, amelyek kereskedelmi érdekeink szempontjából fontosak, sőt, hogy ez irányban hatékony garancia is legyen a kezünkben.

Mert eddig Románia ily elvállalt kötelezettségeit nem tartotta be, amint ezt mutatja, hogy nem építette meg azokat a vonalakat sem, amelyeket a vöröstoronyi csatlakozásra vonatkozó szerződés értelmében meg kellett volna építenie.

Jól tudjuk, hogy magát a világháborut gazdasági ok, az angol-német nagy gazdasági vetélkedés lobbantotta lánggra.

A háboru az összes államoknak a gazdasági életét példátlanul megviselte, a háboru utáni idő pedig az összes nemzeteket az összes nemzeteket a gazdasági regenerálódás páratlanul nehéz és nagy problémája elé állítja, amelyet csak a legkörülményesebb felkészüléssel, valamint az összes energiáknak a végsőig megfeszített felhasználásával lesznek képesek a nemzetek megoldani.

Miként alakul a helyzet nyugati ellenségeinkkel, — ma még nem lehet megmondani. De akárhogy fogadkoztak

is a párisi konferencián, nem valószínű a gazdasági elzárkózás, vagy éppen háboru, mert ez csak vértelen folytatása lenne az éveken át tartott egymásemészítésnek.

Keleten volt ellenfeleinkkel kötött békeszerződések immár megadják a lehetőségét a békés gazdasági forgalom újrafelvetésének.

És hogy ezt az okvetlenül szükséges lehetőséget saját gazdasági életük mennél nagyobb előnyére kihasználják, látjuk már is a sürgős törekvést a németeknél, osztrákoknál.

Ellenben minden jel arra mutat, hogy a magyar gazdaság kihasználatlanul hagyja a kínálkozó alkalmat a régi összeköttetések helyreállítására és még inkább újabbak létesítésére. Sem jóra való kormányprogram, sem egyéni kezdeményezés.

Szomorú jelenség, hogy a magyar kereskedelmi miniszter azzal a tehetetlen lemondással tért vissza Romániából, hogy a további magyar kereskedelmi összeköttetéseknek a régi mértékben való helyreállítására most nem lehet számítani.

A legmegfeszítettebb, leglázasabb munka kellene és mi annyit teszünk, hogy néhány nagykereskedőnk kimegy Ukrániába.

Romániában is a németek és az osztrákok teszik rá jól előre mindenre a kezüket, s mire mi felébredünk, nincs mit keresnünk ott.

Csak az a kérdés: ily ősi élehetlenség és apátia mellett hogyan fogjuk mi a világháboru rettenetes terheit elviselni?

Igazán csak most

kezd mutatkozni az eredménye a németek páratlan zsenialitással véghezvitt nyugati offenzívájának.

Ezen a héten az a meglepetés érte az angol és francia seregeket, hogy benyomták a frontjuk közepét és a két héttel ezelőtti hatalmas vereség után ismétellen megrontották az egész angol-francia frontot Ypern és La Bassée között.

Az ellenséges hivatalos jelentésekből is kitűnik, hogy az angol és francia hadvezetés a legnagyobb zavarban van. Már elárulják, hogy tartanak egy újabb támadásnak a veszedelmétől és attól félnek, hogy a németek Ypern alatt úgy benyomják az angol frontot, hogy felgöngyölítik az egész flandriai vonalat és bekerítik Ypern.

A németeknek ez a döntő fontosságú lépése, amelyet az angolok tartanak, végül Calais és Dünkirchen eszedeléhez vezetne. Ezt féltik az angolok és a franciák, s az ántant hadvezetősége nem tudja, hogy ide-

küldje-e a féltve őrzött tartalékokat, vagy pedig hagyja ott Amiensnél, ahol szintén ki vannak téve egy újabb német támadás veszélyének.

A nyugati csata legizgalmasabb napjai ezek. Ha Ypern elesnék, akkor Dünkirchen és Calais eleste is csakugyan aktuálissá válik s ez volna a németek hadműveletének legszeszíciósabb része.

A legújabb német előnyomulás már a Bethune—Hasebrouck-i vasúti vonalat fenyegeti. Mint egy jól informált német jelentés hírül adta, az elfogott angolok száma március 21-ike óta száz ezernél magasabbra emelkedett. Ezenkívül kétszáz tankot is zsákmányoltak a németek, akiknek a nagy háboru történetében is csaknem páratlanul nagy offenzívája — jól értesült katonai körök véleménye szerint — még mindig nem érkezett el a tetőpontra, hanem a katonai meglepetéseknek még egész sora következhetik.

Az angol alsóházban az általános szolgálati kötelezettségről szóló törvényjavaslat vitájánál felszóltat Bonar Law is és érdekes kijelentéseket tett az angolok katonai felkészültségéről.

Kijelentette, hogy az angol hadsereg veszteségei a legutóbbi offenzívában sokkal nagyobbak voltak, mintsem azt előre hitték volna. Véleménye szerint: ez a válságos időszak májusban vagy júniusban fog bevégezni. Szerinte ez a hadjárat még legalább nyolc hónapig elhár.

Reméli, hogy Anglia a szükség pillanatában ismét rendelkezni fog újabb katonákkal, mert a németek váratlan offenzívája következtében már négy hónapos kiképzés után a hadtérre kellett küldeni az angol katonákat és így Anglia katonai tartalékereje nagyon megcsappan.

Az angol alsóház különben elvetette a véderőtörvénynek azt a módosítását, hogy a szolgálati kötelezettség korhatárát 48 évre szalítsák le és elfogadta azt az eredeti javaslatot, amely az 50 éves korhatárt állapítja meg.

Az angol kormány azzal fenyegetőzik, mint a „Westminster Gazette” írja, hogy ha megakadályozzák tervének keresztülvitelét, amely Írországra is kiterjeszti az általános véderőtörvény kötelezettséget, le fog mondani. Egész Írországból a leghatározottabb ellenállás tapasztalható az általános védkötelezettség behozatala ellen s ennél fogva Angliában erős parlamenti harcokra van kitérés.

A berlini Wolff-ügynökség jelenti: A súlyos angol vereség arra az elhatározásra is kényszerítette a brit kormányt, hogy a védkötelezettségnek Angliában való további kiterjesztése és a szolgálati kötelezettségnek Írországra való bevezetése által teremtse meg a szükséges pótlást. Ezek az intézkedések valószínűleg alkést k. Már a múlt év őszén kellett volna azokat megtenni, hogy idejekorán való legyen a biztosítási ügy. Reppington megtagadta ügyelmeztetését azonban meghagyta a német hangzónak el. Anglia

vási parancsot nem kaptak, hogy a fent
napokon a bemutató szemlén behívási parancs
nélkül is megjelenni kötelesek.

— **Posta- és táviróforgalom Oroszország**
gal. A Frankfurter Zeitung genfi jelentése
szerint, a posta- és táviróforgalom Orosz-
ország és a központi hatalmak között május
elsőjén nyílik meg.

— **Rablógyilkos orosz hadifoglyok.** Egy
helybeli ügyvéd házmeesterének jelentése alap-
ján a rendőrség értesült arról, hogy egy orosz
fogolyt két társa megölte és kirabolta. Az
erélyesen megindított nyomozás részben már
sikerrel is járt, amennyiben a rablógyilkosok
egyikét sikerült elfogni; a másik rablógyilkos
kézrekerítésére minden intézkedés megtörtént.
A rablógyilkosok mintegy 700 koronát rabol-
tak el meggyilkolt fogolytársuktól.

— **Felsőbb rendelet alapján felhívának**
a cs. és kir. 39-ik gyalogezred pótzászlóalj
századaiktól Königrázból Debreczenbe mezei
munkák végzésére szabadságot 1875—1900.
években született katonák, hogy i. hó 15-én
reggel 7 órakor a cs. és kir. debreczeni ki-
egészítő kerületi parancsnokságnál a törvő-
nyes következmények terhe alatt okvetlenül
jelentkezzenek. Debreczen, 1918 április 12.
Katonai ügyosztály.

— **Négy keszár.** Berzók Árpád érdemes
írókötetünk új novelláit adta ki e címmel
„Négy keszár”. Radó Antal, kiadó vár-
os, Széchenyi-utca 10. szám alatt, a hárszéklet lapunkon
széleskörű reklámozást végez.

retetreméltó bonhommiával. — Ugyancsak a
Magyar Könyvtárban jelent meg a modern
orosz irodalom egyik legkitűnőbb írójának,
Korolenko Viadimirnak két pompás novellája
„Makar álma” és „Zug az erdő” címmel
Tomcsányi János az orosz eredetiből készült
gondos fordításában. Mindkét füzet a Lampel
R. (Wodianer F. és Fiai) cég kiadásában je-
lent meg; az előbbinek ára 40 fillér, az utób-
báé 80 fillér.

— **A csendőrség létszámát emelik.** Az
országvezerte rohamosan hanyatló közbizton-
sági állapot a csendőrség létszámának fel-
emelését tette szükségessé. A mai létszámot
30,000 emberrel fogják szaporítani. E kereten
belül már legközelebb a csendőrség 6000 új,
kizáróan harctéren megjárt, kiüntetésben is
részeseült, megbízható katonákat fog átvenni.

— **Az Országos Anya- és Csecsemővédő-**
Egyesület változatos tárgy művészeti képes
levelezőlapjait használják pünkösdi ünnepi,
név- és születésnap, a egyéb alkalmi üdvözlő
célszámra. Tíz darabonként 2 koronáért rendel-
hetők az Országos Anya- és Csecsemővédő-
Egyesületnél Budapest, VII. Thököly-ut 83.
Minden rendelő az Egyesület emberbaráti tö-
rekvéseit mezdíja elő.

— **6 elemi vagy 2 középiskolai osztályi**
végzett, egészséges fia elsőrendű iparos pályára
tanulóni felvételik. Jelentkezelmek délelőtti
9 óráig délután 5 óráig lapunk kiadóhivata-
lában, Darabos-utca 7.

— **Zöldsegélyteremtés.** Készült We-
lich István gazd. vezető kezében az állás
alapián, 2 koronáért lapunk kiadó-
hivatalában, Darabos-utca 7.

Csarnok.

Brown páter együgyüisége.

Angol regény.

36

Írta: G. K. Chesterton.

Es valóban, minden fontos volt velük
kapcsolatban, kivéve természetesen az ő pol-
tikájukat.

Mr. Audley, az elnök, szeretetreméltó
uriember volt, aki még mindig vatermördere-
ket hordott; mintegy szimboluma volt ő az
egész társaságnak. Soha életében semmit sem
tett, még csak rosszat sem. Nem volt esze;
még csak különösebben gazdag se volt. Egy-
szerűen beleszületett a dolgokba, ez volt az
egész. Egyik part sem nézhetett el a feje fö-
lött és ha akarta volna, kétségkívül már reg-
miniszter lett volna.

A chesteri herceg, az alelnök, ifjú és
nagyreményű politikus volt. Ami más szóval
annyit jelent, hogy csinos fiatalember volt,
sima, szőke hajjal, rózsás arccal, mérséket
intelligens jával és roppant birtokokkal. A nyit-
vánosság előtt mindig óriási sikerrel szerepelt;
a módszere pedig elég egyszerű volt. Val-
hányszor csak egy tréfa jutott az eszébe,
megcsinálta, a az emberek azt mondták: bri-
llians fiú. Valahányszor csak semmiféle tréfa
sem jutott az eszébe, azt mondta, hogy most
nincs idő a tréfálkozásra és az emberek erre
azt mondták: tehetséges fiatalember. Születés-
korában a vajai kasztyubeliek klubjában, egy-
szerűen nyit, barátságos és osziba volt, mint
valami gimnazista.

Mr. Audley, aki sohasem foglalkozott po-
litikával, mint ut valójában könyvtáros volt.
Nem egy szer azai bosta zavarta a társaságot,
hogy olyankor mondott, amiképp arra lehet
vona következtetni, hogy liberális és konzerva-
tív között valami különbség van. Ő maga
konzervatív volt még magánéletében is. A ka-
bátja gallérijára dus ősz haj omolt, mint bizonyos
régí divatu államférfiaknál és hátulól
nézve úgy festett, mint az a férfi, akire a bi-
rodalomnak szüksége van. Előlről nézve m nd-
össze úgy festett, mint egy szelíd, kissé öntelt
agglegény, aki az Albany-szállóban lakik; és
valóban, ez is volt ő.

Mint már említettük, a terras asztalálál
huszonnégy ember számára volt hely; de a
klubnak mindössze tizenkét tagja volt és így
a lehető legfényűzőbb módon helyezkedhetek
el a terraszon, valamennyien az asztal belső
oldalán, vis-a-vis-ja így senkinek sem volt es
mindenki egyformán élvezhette a kertre nyit-
kilátást.

A kert színei még megl hetősen élénkek
voltak, bár az est az évszakhoz képest kissé
rohamosan közelgett.

Az elnök a sor közepén ült, az alelnök
pedig az asztal jobbsarkán.

Az volt a szokás, hogy amidőn a tizen-
két vendég bevonult a helyére, a tizenöt pincér
a fal mellett sorakozik, mint a csapatok,
amikor bemutatják a királynak; a kövér tu-
lajdonos pedig ott hajlongott minden tag
előtt, csak úgy sugározva a meglepetésből,
mintha soha életében nem hallotta volna a
híriket. Hogy ez a régi szokás honnan eredt,
azt senki se tudta.

Az első kézcserzés előtt azonban a
pincérhad nyomtalanul eltűnt és csak az az
egy-kettő sürgött-forgott ott halálos csendben,
akire a tárgyrok váltása céljából okvetlenül
szükség volt.

Mr. Lever, a tulajdonos, az udvariaság
görcseiben rángatózva, természetesen szintén
eltűnt. Tulzás, sőt tiszteletlen tulzás volna a
mondani, hogy egyáltalában meg egyszer mu-
tatkozott volna.

(Folytatjuk)

A szerkesztésért felelős: A LAPKIADÓ.

Horovitz-nyomda. Debreczen, Darabos-utca 7.

Reichs- Deutsche!

Die Öte Kriegsanleihe wird gezeichnet vom 18. März bis 18. April 1918

GHD

200 darab malac
2-5 hónapos
megvételeire kerestetik.
Ajánlat
Gazdakör, Budakeszi
küldendők. (Pestmegye)

600-800 korona havonta
szerezhető sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása által. Úgyes, megbízható ügynökök (nők is) kerestetik e célra legelsőrangú pénzintézethez. Eredményes működés esetén fix fizetés. Felvilágosítással szolgál
Steiner József Budapest, Erzsébetkört 2. I. 10

Gyufát,
távékeveréket, l-a teát, cukorkát, 10%-os ecetszeszt és 40-os ecetet
kisebb és nagyobb tételben szállít
Gonda Nándor
Áruforgalmi Vállalata, Déva.

Teljes
Baromfi-udvarok berendezése
minden nagyságban.
Keltető gépek
kiszáradnak és nagybirtokosok részére.
Csontörő gépek
mindennemű takarmány őrléséhez kézi- és erőhajtásra legolcsóbban beszerezhető a
Nickerl és Társa R.-T.-nál.
Kizárólagos vállalat szakkereskedő baromfi és apró állat tenyésztő-telepek berendezésére.
Budapest 43. sz.
V., Vilmos császár-ut 52.
Kérje azonnal a 43. sz. árjegyzéket.

Viszketegséget, sömört, rüht
a leggyorsabban elmulasztja a dr Flesch-féle eredeti, törvényesen védett
Skaboform — barna zsir.
Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pe csétes dr Flesch-félt kérjünk.
Próbátégely 2.30 K, nagy tégely 4.— K, családi adag 11.— Kor. Kapható a helybeli gyógyszerárakban, vagy rendelhető direkt a készítőnél: dr Flesch E. „Korona” gyógyszer-tára, Győr.
Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk

Lokomobilok
magánjáróvá
való átalakításához szállítjuk az összes öntvényeket, tengelyeket, talplemezeket stb. stb. Lokomobilokat magánjáró gőz gépekért becserejlünk. Bővebbet
Friedrich Testvérek
gépgyárban, Temevár.

Erdő-eladási hirdetmény.

A Tüzifa Fogyasztási Részvénytársaság magán árverésen zárt és nyilvános ajánlat útján **eladja** a tulajdonát képező, Avastelsőfalu határában fekvő és az avastelsőfalui 906. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt 3489. hr. sz. alatt lévő, **840 kat. holdon álló ős bükk-erdőben kitermelhető**

összes faanyagát.

A megejtett hivatalos becslések szerint az erdőben **10-11,000 waggon** (a 10,000 kilogramm) tüzifa és müfa található.

Az erdőben, mely közvetlenül iparvágány mellett fekszik, van egy **fűrésztelep**, mely áll egy harmincas keretből, 2 drb rönk kocsi-ból, 2 drb keresztvágó fűrészből, megfelelő transmissziókkal, egy befalazott 100 lóerős gőzgépből és egy-egy waggon teljesítő képesű két gőzoldóból.

Az erdő kikiáltási ára **1 millió**, azaz **Egy millió korona.** Ezen összegben alól az erdő és a fűrésztelep el nem adatik.

Az írásbeli zárt ajánlatok a **Tüzifa Fogyasztási Részvénytársaság Nagyváradon** címzendők és **április hó 30-ig déli 12 óráig** beadandók. A szóbeli árverés május hó 1 én délelőlt 11 órakor lesz megtartva Nagyváradon, a fenti Részvénytársaság U-utca 5. szám alatti hivatali helyiségében, ahol addig bővebb felvilágosítások szerezhetők.

Nagyvárad, 1918 április hó 8

Tüzifa Fogyasztási Részvénytársaság.

Zöldségtermelés
készült Welich István gazd. akad. tanár előadása alapján
mélyen leszállított árban
kapható
Aczél antiquariumában
Első Takarékpénztár-palota.

Eladó ingatlanok.

A Pénzüntézet Központ debreceni kirendeltsége lebonyolítása alatt álló szövetkezeteknél 0000
különféle ingatlanok
(házak, földek) eladó k.

Értekezni lehet a **Pénzüntézet Központ debreceni kirendeltségénél, Debreczen, Ferenc József-ut 26. szám alatt. 000**

Két nagyobb

3-4 szobás, modern kényelemmel berendezett, lakással bíró
szép ház
eladó
Vigkedvü Mihály-u. 49

NYERSOLAJMOTORT
vennék
használt, de jókarban levő négyütemyest compressorral 10-20 lóerőig.

Szives ajánlatot kér

Simonyi Géza
Nagykágya (Biharmegye)

Szabászati tanfolyam.

Tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy lakásomon **Feragó-utca 18.** alatt folyó évi ápr. hó 15-től

szabászati és varrási tanfolyamot

nyitok. A tanulni óhajtok **alapos kiképzést** nyernék mindenféle **női ruha, fehérnemű, fiu- és gyermekruhák**ból.

A tanulás ideje alatt **díjtalanul** varrhatnak.

Jelentkezést a mai naptól elfogadok.

Halászné Hüsi Eszter,
szabászati tanítónő.

Munkás leányok

felvételnek Honvéd-utca 16. sz.